

uvedené. Pak teprve měly býti dány dvě dodatkové otázky o tom, zda byl proveden důkaz pravdy, při čemž se mělo podotknouti výslovně, že první dodatková otázka se vztahuje k první otázce hlavní a první otázce eventuální a druhá otázka dodatková k druhé otázce hlavní a druhé otázce eventuální. Tím, že porotní soud umístil obě dodatkové otázky před třetí hlavní otázku, znějící na přestupek článku III. cit. zákona a odkázal v nich výslovně pouze na první a druhou hlavní otázku, zavinil vnitřní odpor ve výroku porotců, kteří sice vyloučili kladnými odpověďmi na první a druhou hlavní otázku i na obě otázky dodatkové objektivní skutkovou podstatu přečinů podle §§ů 487 a 488 tr. zák., ale přes to kladně odpověděli ku třetí otázce hlavní, znějící na přestupek zanedbání povinné pozornosti. Výrokem porotců stal se rozsudek zmatečným podle čís. 9 Šu 344 tr. ř., a lze zmatečnost tím vzniklou odstraniti za tohoto stavu věci jen zrušením celého rozsudku a odkázáním věci k novému hlavnímu přeličení porotnímu (§ 350 odstavec druhý tr. ř.). Užití Šu 337 tr. ř. bylo vyloučeno, poněvadž dle toho, co bylo uvedeno, nebylo lze uznati, že skutek, jehož se obžalovaný dle výroku porotců dopustil, není po zákonu ohrožen trestem.

Čís. 1564.

I společník veřejné obchodní společnosti může se dopustiti zpronevěry na jmění společnosti, přivlastnil-li si bezprávně součástky jmění, sloužícího ke společnému provozování obchodu v míře, která převyšuje jeho podíl na společném jmění nebo na zisku.

(Rozh. ze dne 22. března 1924, Kr I 790/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. listopadu 1923, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle §§ů 183, 184 tr. zák.

Důvody:

Zmatečnou stížnost uplatňuje proti odsuzujícímu výroku pro zločin zpronevěry důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. Odsouzení obžalovaného pro přestupek krádeže vůbec nenapadá. Stěžovatel má za to, že zjištěné jednání obžalovaného, jež soud podřaduje pod ustanovení §§ů 183 a 184 tr. zák., není vůbec trestným, poněvadž prý nemůže tu býti řeči o věci svěřené z této příčiny: Obžalovaný provozoval (jak zjišťuje rozsudek) s manželou M-ovými obchod prasaty, do něhož M-ovi dávali peníze; peníze, které byly od manželů M-ových poskytovány obžalovanému k nákupu dobytka, mají prý povahu společenských vkladů, určených ku provozování společného obchodu za účelem dosažení společného zisku; nenaložil-li obžalovaný se vkladem, který jako společník přijal a spravoval, dle platného ujednání s druhými společníky k účelu, k němuž byl určen, totiž k nákupu prasat, nýbrž pone-

chal-li si jej pro sebe, vykonával prý jen dispoziční právo, které mu jako společníku ohledně společenského jmění přísluší. Jde prý ve skutečnosti o veřejnou obchodní společnost podle čl. 85 a násl. obch. zák.; podle čl. 91 obch. zák. dlužno prý pokládati peníze a věci do ní vnesené za vlastnictví společnosti; součástky společenského jmění nejsou však pro společníky statkem svěřeným, nýbrž jejich vlastním, s nímž jsou oprávněni (s výhradou vzájemného ručení) samostatně nakládati. Proto prý nemůže jíti o trestnou zpronevěru, nýbrž o poměr civilněprávní. K témuž výsledku se prý dojde, posuzuje-li se věc podle §u 1183 obč. zák. Avšak zmateční stížnost není odůvodněna. Především nezjišťuje první soud žádných skutečností, z nichž by se dalo souditi, že mezi obžalovaným a manželí M-ovými byla uzavřena smlouva společenská ve smyslu čl. 85 obch. zák. Již tím padají všechny závěry, které zmateční stížnost vyvozuje z ustanovení obchodního zákona o právních poměrech mezi společníky a jejich civilním ručení pro domnělou jejich beztrestnost v případě, že si bezprávně přivlastnili součástku společenského jmění. Že i veřejný společník zodpovídá trestně, zejména, zadrží a přivlastní-li si bezprávně, bez vědomí a proti vůli ostatních společníků, část společenského jmění v částce, převyšující jeho podíl, v úmyslu, by použil tohoto jmění výhradně pro sebe, vyplývá prostě z úvahy, že takovéto jednání daleko překročuje meze civilního ručení veřejného společníka, společenské jmění nepoctivě spravujícího (čl. 95, 125, 128 obch. zák.), naplňujíc zákonné známky skutkové podstaty buď § 171 nebo 183 tr. zák. V tomto případě, kde první soud zjišťuje, že obžalovaný provozoval se svým švagrem Františkem M-em a jeho manželkou Annou M-ovou obchod selaty tím způsobem, že oba švagři jezdili společně po trzích, kde nakupovali selata za peníze, které do obchodu dávala Anna M-ová, a zase je dále prodávali a o zisk se dělili na polovičku, dalo by se spíše mluvit o případné společnosti ve smyslu čl. 266 obch. zák., po případě o výdělkové společnosti ve smyslu §u 1175 obč. zák. Ale také v tomto případě není vyloučena trestní zodpovědnost společníkova podle §u 183 tr. zák., jakmile jest zjištěno, že si bezprávně zadržel a přivlastnil součástky jmění, sloužícího ke společnému provozování obchodu v míře, která převyšuje jeho podíl buď na společenském jmění nebo na zisku. A v tomto směru je zjištěno, že obžalovaný přijal od M-a 7200 Kč s výslovným příkazem, aby za ně koupil selata, která měla býti na společný účet prodána, vydané a stržené peníze měly býti sčítovány a zisk mezi společníky rozdělen. Obžalovaný však, ač věděl, k jakému účelu mu peníze byly svěřeny, selat nekoupil, peníze si bezprávně zadržel a přivlastnil tím, že je úmyslně spotřeboval pro sebe a disponoval takto svěřeným jměním manželů M-ových bez jejich svolení a proti vyslovenému příkazu jejich, jakoby bylo jeho výhradním majetkem. Takto zpronevěřil celých 7200 Kč, uváží-li se, že neměl při společném obchodování, jak vychází na jevo z rozsudku, žádného peněžního vkladu a podíl na zisku by mu byl příslušel jen tenkrát, kdyby byl obchod dle ujednání a s prospěchem provedl. Od-suzující výrok odpovídá správnému použití zákona a bylo proto ne-odůvodněnou zmateční stížnost zavrhnouti.